

Checklista: Beständiga identifierare

Beständiga identifierare (persistent identifiers/PID) är unika kodsträngar kopplade till olika digitala poster. De är en förutsättning för att man ska kunna skapa länkar i ett nätverk. Beständiga identifierare kan appliceras på både objekt och mer abstrakta konceptuella begrepp.

Varje kulturarvsinstitution bör ha en övergripande policy för användning av identifierare. Det är viktigt att identifierare är utformade på ett sådant sätt att de är unika och beständiga. Ifall identifierare endast används internt bör de vara utformade på ett sådant sätt att de kan integreras i formella standarder och format vid extern användning.

Om särskilda system används för att hantera beständiga identifierare bör de vara tekniskt tillförlitliga, auktoritativa, flexibla i sättet att presentera metadata på och interoperabla.¹ I relevanta fall kan en uppslagstjänst som dirigerar webbläsaren till en aktuell kopia av objektet användas (resolution service).

Finns det en policy för beständiga identifierare vid din institution?

- Är institutionens identifierare unika? (internt/globalt)?
- Är institutionens identifierare beständiga (internt/globalt)?
- Om identifierare endast används internt, är de utformade på ett sådant sätt att de senare kan integreras för extern användning på ett unikt och beständigt sätt?
- Är identifierarna som används redan implementerade i institutionens befintliga system (t.ex. i databaser som används vid registrerings-/katalogiseringsprocesser)?
- Återanvänds unika identifierare som redan finns hos andra organisationer utan att en ny identifierare skapas?
- Fungerar återsökbarheten fullt ut (genom att det vid t.ex. uppdatering av länkar skapas en länk som pekar mot originalinformationen)?
- Finns det behov av en extern uppslagstjänst för identifierare (som t.ex. Kungliga bibliotekets uppslagstjänst²)?
- Om beständiga identifierare uttrycks som URI:er, följer de den struktur som rekommenderas av Europeiska kommissionen:
”http://{domän}/{typ}/{koncept}/{referens}”³

¹ <http://www.athenaeurope.org/getFile.php?id=779>

² <http://www.kb.se/isbn-centralen/urnnbn/kallfil/>

³ <https://joinup.ec.europa.eu/sites/default/files/D7.1.3%20-%20Study%20on%20persistent%20URIs.pdf>

Finns det behov av ett nytt system för beständiga identifierare vid institutionen?

- Ska systemet användas internt/externt?
- Ska systemet vara integrerat med andra system vid institutionen, t.ex. samlingssystem?
- Finns det en plan för förvaltning och långsiktigt bevarande av systemet?
- Finns det en introduktion till systemet för alla som använder identifierare vid registrering av material?
- Är systemet tekniskt tillförlitligt (t.ex. vad gäller säkerhet, säkerhetskopiering med redundant teknik, automatiskt uppdatering av registret över identifierare)?
- Är systemet auktoritativt (om systemet är externt - är det en auktoritativ och trovärdig organisation som förvaltar systemet och tilldelar identifierare/resolvers till resurserna)?
- Är systemet flexibelt (kan data exponeras kvalitativt och med hög granularitet)?
- Är systemet interoperabelt (tillämpas exempelvis öppna standarder)?

Exempel på standarder/system för beständiga identifierare

Uniform Resource Name (URN)

<http://tools.ietf.org/html/rfc3406>

URN:NBN (National Bibliography Numbers)

<http://www.kb.se/isbn-centralen/urnnbn/>

Persistent URL (PURL)

<https://purl.oclc.org/docs/index.html>

Digital object identifier (DOI)

<http://www.doi.org/>

Archival Resource Key (ARK)

<http://www.ifla.org/best-practice-for-national-bibliographic-agencies-in-a-digital-age/node/8793>

Open URL

<http://www.oclc.org/research/activities/openurl.html>

Handle-systemet

http://en.wikipedia.org/wiki/Handle_System

Några fördjupningstips

"Persistent Identifiers (PIDs): Recommendations for Institutions", ATHENA,
<http://www.athenaeurope.org/getFile.php?id=779>

"State of the art report on persistent identifier standards and management tools", Linked Heritage, 2013, <http://www.linkedheritage.eu/index.php?en/215/persistent-identifiers>

Learning object: "Persistent identifiers – what if?", Linked Heritage,
<http://linkedheritage.cab.unipd.it/training/LO-01/en/00-about.html>

Learning object: "Persistent identifiers – commercial and heritage views", Linked Heritage,
<http://linkedheritage.cab.unipd.it/training/LO-05/en/00.html>

"Persistent Identifiers for Cultural Heritage", Digital Preservation Europe, Briefing Paper,
http://www.digitalpreservationeurope.eu/publications/briefs/persistent_identifiers.pdf

"Implementing Persistent Identifiers: Overview of concepts, Guidelines and Recommendations", Consortium of European Research Libraries
European Commission on Preservation and Access, 2006
<http://www.ica.org/5694/paag-resources/implementing-persistent-identifiers-overview-of-concepts-guidelines-and-recommendations.html>

"Study on persistent URIs, with identification of best practices and recommendations on the topic for the MSs and the EC", Europeiska kommissionen, 2012
https://joinup.ec.europa.eu/catalogue/asset_release/study-persistent-uris-identification-best-practices-and-recommendations-topi

"Persistent and unique identifiers", CLARIN, 2008
<http://www.clarin.eu/sites/default/files/wg2-2-pid-doc-v4.pdf>

Digisam är ett samordningssekretariat för digitalisering, digitalt bevarande och digitalt tillgängliggörande av kulturarvet.

Samordningssekretariatet är en av regeringen beslutad verksamhet vid Riksarkivet.